

	Јавна здравствена установа болница „Свети Врачеви“ Бијељина Српске Војске 53			УП-10-086
<i>Поступак процјене и третмана бола код дјеце</i>				
Страна 1 од 4	Издање:	Важи од:	Одобрио	Копија број
	2	2021-06-17	Др Ивка Цувелековић начелник Одјељења за педијатрију	Е

ПРЕДМЕТ И ПОДРУЧЈЕ ПРИМЈЕНЕ

1.1 Предмет упутства

Политика дефинише поступак за процјену и третман бола код дјеце која се лијече на Одјељењу педијатрије (у даљем тексту педијатрија), Јавне здравствене установе болнице „Свети Врачеви“ Бијељина, у даљем тексту (Болница Бијељина).

1.2 Подручје примјене

Упутство се примјењује на педијатрији Болнице Бијељина.

1.3 Надлежности за примјену

За примјену овог упутства одговоран је начелник педијатрије. Упутство су дужни познавати и спроводити сви који учествују у лијечењу и његи дјеце, а према улогама које су дефинисане тачком 4 овог упутства.

2. ВЕЗА С ДРУГИМ ДОКУМЕНТИМА

2.1 Референтни документи

- Водич кроз сертификацију и акредитацију за болнице.

2.2 Остали документи

- Нема.

3. ТЕРМИНИ И СКРАЋЕНИЦЕ

3.1 Термини

- Smiley test: Скала израза лица.

3.2 Скраћенице

- I.V: Интравенски-(у вену).

- I.M: Интрамускуларно-(у мишић).

- S.C: Поткожно.

- Per os: На уста.

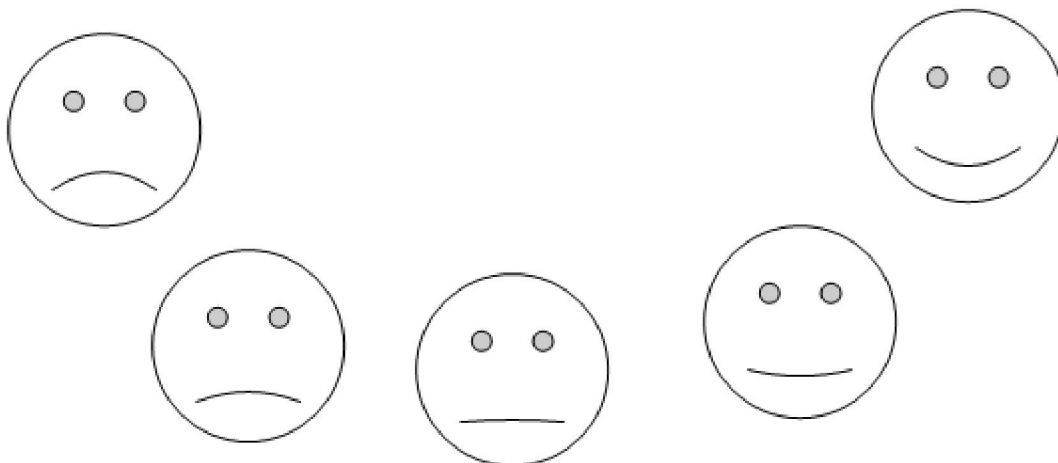
4. ОПИС ПОСТУПКА

4.1 Поступак процјене бола

Методe за процјену бола морају се прилагодити различитим узрасним категоријама. Основни и општи показатељи бола јесу понашање дјетета (плач, израз лица, положај тијела), измјене физиолошких параметара (пулс, дисање) и сопствено мишљење. За период новорођенчета, одојчета и малог дјетета у превербалном периоду, процјена бола је увијек индиректна. На појаву бола упућују промјене физиолошких параметара (убрзање пулса и дисања, пораст артеријског притиска и знојење дланова...). Постоји и карактеристичан моторни одговор представљен дифузном флексијом, а одлике плача допуштају разликовање других узрока незадовољства дјетета. За дјецу старију од 3 године за одређивање интензитета бола одређују се различити тестови и скале. Најчешће кориштен је тзв „smiley test“. Од болесника се очекује да покаже израз лица који одговара тренутној јачини бола.

Болница Бијељина	Страна 2 од 4	Издање:	Важи од:	УП-10-086
		2	2021-06-17	

Smiley test

Код школске дјеце и адолесцената подаци о болу се добијају на основу вербалног израза.

Разним клиничким скалама покушавамо објективно приказати бол. Примјер:

Нумеричка скала:	1-3 благ	4-6 умјерен	➤ 7 јак	
Вербална скала:	0 – без	1 – благ	2 умјерен	➤ 3 јак бол

4.2 Фармаколошка терапија акутног бола у дјеце

Обавезно измјерити тјелесну тежину дјетета и адолесцената приликом одређивања дозе лијека. Деривате пиразолона (Аналгин, Новалгетол, Баралгин) не давати дјеци (агранулоцитоза, апластична анемија, тромбоцитопенија, ексфолијативни дерматитис, тешка оштећења јетре и бубрега).

1. НЕОПИОИДНИ АНАГЕТИЦИ

Терапија акутног бола- Ацетаминофен (парацетамол)

	Начин примјене	Појединачна доза	Дужина дејства (h)	Максимална дневна доза
>3 мјесеца	орално	10-15	4	90 mg/kg
	ректално	15-20	6	90 mg/kg

Терапија акутног бола- интравенски ацетаминофен (парацетамол)

Узраст	Доза	Дужина дејства (h)	Максимална дневна доза mg/kg/24h
<32 н.г.	7.5 mg/kg	6-8	30 mg/kg
32-40 н.г.	10 mg/kg	6	40 mg/kg
➤ 1 мјесец	15 mg/kg	4-6	60 mg/kg
➤ 50 kg	1 g	4-6	4 g

Болница Бијељина	Страна 3 од 4	Издање:	Важи од:	УП-10-086
		2	2021-06-17	

Терапија акутног бола: нестероидни антиинфламаторни лијекови

Назив лијека	Доза (mg/kg ТМ)	Дужина дејства (h)	Максимална дневна доза mg/kgТМ/24h
Ibuprofen	5-10	6-8	30 (>3 mjeseca)
Diklofen	1-2	8-12	3 (>6 mjeseci)
Naproxen	5-17	12	15 (>5 год.)
Salicilati (može Lasdol im)	10-15	4	(>12 год.)
ketorolac	0,5	6	2 (>16 год.)
ketoprofen	1	6	4 (>15 год.)

2. ОПИОИДНИ АНАЛГЕТИЦИ

Терапија акутног бола: опиоидни аналгетици

Назив лијека	Начин примјене	Појединачна доза (mg/kg ТМ)	Интервал понављања (h)
Morfijum	per os	0.2 - 0.4 (новорођенчад 0,08)	4
	i.m.	0.1 - 0.2	3-4
	s.c.	0.1 - 0.2	3-4
	i.v.	0.05 - 0.2* max.2-4mg (новорођенчад 0,025)**	2-4
Kodein	per os	0.5-1.0	4-6
Fentanil	i.v.	<12 год. 0.001-0,004 >12 год. 0,0005-0,001	2-4 1-2
	трансдермално	0,0125-0, 1 mg/h	
Metadon	per. os	0.1 0.1	4-12 6-12
	i.v.		
Tramadol	i.v. /p.o.	1-2 Tempo: 0,1-0,4 mg/kg/h –i.v.	4-6

Припрема: * 1 mg morfijuma u 40 ml 0,9% NaCl, брзина давања 0,025 mcg/kg/h (5ml/h).

** новорођенчад: 1 mg morfijuma u 80 ml 0,9% NaCl/5% Glukoze.

Опиоидни аналгетици се примјењују за купирање јаког бола. Због честих нус-појава, у виду мучнине и свраба, потребно је уз њих прописивати антиеметике и антихистаминике. Перорална примјена опиоидних аналгетика препоручује се код дјече са малигним обољењима. Ако постоје потешкоће са пероралном примјеном лијекови се дају парентерално уз консултацију анестезиолога. Код појаве респираторне депресије дати Налоксон у дози 0.002 мг/кг ТМ, може се понављати до укупно 0.01-0.02 мг/кг ТМ (дужина дејства налоксона је 30-45мин).

4.3 Фармаколошка терапија хроничног бола код дјече

АНТИДЕПРЕСИВИ
Amitriptilin 0,25-1 mg/kg/24 ^h
Nortriptilin 0,25-2 mg/kg/24 ^h
АНТИЕПИЛЕПТИЦИ
Gabapentin 5-50 mg/kg/24 ^h
Carbamazepin 10-30 mg/kg/24 ^h

Болница Бијељина	Страна 4 од 4	Издање:	Важи од:	УП-10-086
		2	2021-06-17	

Lamotrigin 4,5 – 7,5 mg/kg/24 ^h
Topiramate 1-10 mg/kg/24 ^h

5. ПРИЛОЗИ И ОБРАСЦИ

Нема.

